

Työterveyslaitos
Pääjohtaja Harri Vainio
Topeliuksenkatu 41 a A
00250 Helsinki

Asia: Ylipainekammiossa (HBOT-työ) työskentelevän hoitohenkilökunnan työturvallisuus

Tehy on ollut jo vuodesta 1995 alkaen huolissaan ylipainehappihoidon toteuttamiseen liittyvästä (HyperBaric Oxygen therapy, HBO) työturvallisuudesta. Valtakunnassa monipaikkainen HBO-hoito on keskistetty Turun yliopistollisen sairaalan aikuisten teho-osastolle.

Hoitajat työskentelevät nykyisin Turusta saadun tiedon mukaa kammiossa keskimäärin 1h 6 min - 1h 20min kerrallaan. Jos hoitaja on potilaan kanssa yksin koko hoitajakson aikana, on painekammiossa työskentelyaika n. 2h 28min. Yleinen tapa on ollut, että hoitajat ovat ns. puolikkaan ajan kammiossa eli sairaanhoitaja vaihtuu hoidon puolivälissä.

Kammiossa paine nostetaan normaalisti 15 msw:n (meters se water) eli paine kammiossa on 1,5 bar. Sukeltajantautia sairastavan potilaan kohdalla paine on korkeampi eli 18 msw eli 1,8 bar.

Kammiotyötä tekevien määrä on tällä hetkellä TYKS:n aikuisten teho-osastolla 28 sairaanhoitajaa. Painetyön tekeminen jakaantuu epätasaisesti monestakin syystä ja kaikki hoitajat eivät ehkä ole ns. painekammiokelpoisia. Potilaiden sisääntuloa ei myöskään voida ennustaa, kun arviolta 99 % tulee päivystyspotilaina. Vuonna 2012 toteutettiin 350 painekammiohoitoa, joista henkilökunnan paineessa olomäärät jakautuivat 28 – 1 kertaa/hoitaja. Jos painehoitoon osallistuvia olisi voitu jakaa tasaisesti, olisi kammiotyötä noin kerran kuukaudessa.

Ylilääkärin vaihduttua TYKS:n aikuisten teholla, on työnantaja vaatinut ns. varoajan (fyysisen rasituksen välttäminen) lyhentämistä aiemmasta 24 tunnista 3 tuntiin.

Tehyn tiedossa ei ole, miten työterveyshuoltolain nojalla annettua asetusta terveystarkastuksista erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä (liitteessä fyysikaalisiin tekijöihin kuuluu paineen vaihtelut kuten painekammiohoitotyö) on hoitajien kohdalla noudatettu.

Tehystä on oltu yhteydessä TTL:n asiantuntija Harri Lindholmiin maaliskuussa 2013.

Tehyn esitys Työterveyslaitokselle:

1. Painekammiotyötä tekevien kohdalla varoajoista tulisi saada tutkimustuloksiin perustuva asiantuntijalaitoksen laatima suositus.
2. Työterveyshuollon toteuttama terveystarkastukset ja niiden sisältö tulisi tarkistaa painekammiotyötä tekevien osalta.
3. Kammiotyötä tekeville tulisi valmistella ajanmukaiset, käytännön läheiset ohjeet, jotta muutostilanteessa henkilöstövaihdokset työpaikalla eivät aiheuttaisi ylipainekammiohoitoa tekevien hoitajien työturvallisuuden heikkenemistä.

Liitteet Työterveyslaitoksen lausunto 27.10.1999 stm:lle
TYKS:n aikuisten teho-osaston hoitohenkilökuntaa koskevat laskelmat vuodelta 2012

Jaana Laitinen – Pesola
puheenjohtaja

Kirsi Sillanpää
johtaja

lisätietoja antaa tarvittaessa
Irmeli Vuoriluoto
työympäristöasiantuntija